

Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry

TOIMINTAKERTOMUS 2019

Vuosi 2019 oli yhdistyksen 44. toimintavuosi. Yhdistyksen hallituksen muodostivat Paula Ratava (pj.), Kalle Hellström (varapj.), Jari-Petteri Suutari (siht), Pirjo Haikala (rahastonhoitaja), Annamari Sopenen ja Elina Rönkä. Toimintaa järjesti kuitenkin laajempi aktiivitoimijoiden joukko, jossa oli mukana n. 15 yhdistysaktiivia. Jäsenmäärä vuoden lopussa oli 811 maksanutta jäsentä, joka on noin 6 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Toimintavuoden tavoitteet

Yhdistyksen toiminnassa pysyivät edellisten vuosien tapaan tärkeinä monipuoliset luontoretket ja lähiluonnon suojelu mm. vieraslajitalkoilla sekä pyrkimällä vaikuttamaan kaupungin kaavoitukseen ja muuhun päätöksentekoon. Toiminnassa keskeisinä pysyivät myös luontokahvilan ja -näyttelyn pitäminen ja tapahtumien järjestäminen Sanginjoella Loppulan vanhassa metsänvartijantalossa. Suomen luonnonsuojeluliiton vuoden 2019 teema oli ilmasto. Tämä näkyi toiminnassamme varsinkin keväällä erilaisten yleisötapahtumien järjestämisenä mm. ympäristö- ja kehitysjärjestöjen yhteiseen Korvaamaton-kampanjaan liittyen.

Vaikuttaminen

Yhdistys pyrki vaikuttamaan Oulun kaupungin päätöksentekoon välittämällä kuntapäätäjille tietoa lautakuntien ja valtuuston asialistalla olevien päätösten ympäristönäkökohdista. Lausuntoja ja/tai mielipiteitä jätettiin vuonna 2019 Nyyrikinpuiston asemakaavanmuutoksesta, Linnanmaan-Kaijonharjun kaavarungosta, Tahkokankaan kaavaluonnoksesta, suistokaupunkivisiosta, Maikkulan täydennysrakentamisen tavoitesuunnitelmasta, Sanginjoen ulkometsän hoito- ja käyttösuunnitelmasta, retkeilyrakenteiden hoito- ja käyttösuunnitelmasta 2019-2029, Oulun kaupungin ympäristöohjelmasta 2026, Torpanmäen urheilualan asemakaavamuutoksen luonnoksesta sekä Raja-Taskilan asemakaavamuutoksesta. Jonkin verran edistystä saavutettiin joissakin kaavaprosesseissa. Ympäristöasioita ja annettua palautetta huomioitiin erityisesti suistokaupunkivisiotyössä ja Tahkokankaan kaavoituksessa. Sen sijaan Hietasaaren luonto- ja kulttuuriarvojen puolustamiseksi tehty pitkä työ tuli tiettyyn päätepisteeseen, koska Korkein hallinto-oikeus ei antanut marraskuussa tekemissään ratkaisuisissa valituslupaa kahdesta asemakaavanmuutoksesta: Nallikarin kaava (ns. huvipuistokaava) ja Vaaskiventien kaava (uusi palstaviljelyalue). Kaavat tulivat näin lainvoimaisiksi ja kaupunki saattoi alkaa muokkaamaan aluetta.

Ilmastokampanjointi

Yhdistyksen toiminnassa korostui varsinkin alkuvuodesta 2019 ilmastoteema ja yhteistyö muiden ympäristötoimijoiden, mm. Greenpeace Oulun ja Maan ystävien paikallisryhmä Maahisen kanssa. Tammikuussa järjestimme yhteisvoimin noin 70 osallistujaa keränneen Erätauco-keskustelun aiheella "Mikä estää Oulua ryhtymästä Hinku-kunnaksi?". Suomen luonnonsuojeluliiton ja

kahdeksan muun järjestön yhteisellä Korvaamaton-kampanjalla pyrittiin herättämään ihmisiä ajattelemaan ilmastonmuutosta itselleen tärkeiden asioiden kannalta ja tekemään kevään eduskuntavaaleista ilmastovaalit. Järjestimme kevään aikana useita tapahtumia viikottaisista Gretan kanssa istumisista huipentuen Oulun ilmastomarssiin 6.4., joka sai liikkeelle 200-300 kaupunkilaista. Osallistuimme myös nuorten ilmastoliikkeen kansainväliseen ilmastolakkopäivään 15.3. sekä Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piirin järjestämän ilmastoaiheisen vaalikeskustelun valmisteluihin. Pidimme yhden päivän ajan omaa ilmastovaaliteltoa puolueiden vaaliteltojen läheisyydessä. Eduskuntavaaleja edeltävinä päivinä teimme katukampanjointia ja jaoimme Suomen luonnonsuojeluliiton vaalimateriaaleja. Ilmastokampanjointia oli myös toukokuussa järjestettyihin europarlamenttivaaleihin liittyen. Elokuussa osallistuttiin muiden ympäristöjärjestöjen kanssa yhteisständillä lin IlmastoAreenaan 23.-24.8. Näkyvä osa tapahtumaa oli ilmastokellunnan järjestäminen lauantaina. Syksyllä olimme vielä mukana järjestämässä nuorten kansainvälisen ilmastolakkopäivän tapahtumaa 27.9. Ilmastoaiheinen kampanjointi tapahtumineen toi ympäristöliikkeelle paljon näkyvyyttä ja jatkoi sekä lisäsi Avohakkuut historiaan-kampanjan aikana tehtyä yhteistyötä yhdistyksen ja järjestöjen rajojen yli.

Muu katukampanjointi

Kevään ja kesän aikana yhdistyksemme toimijat kampanjoivat yhteistyössä mm. Maan ystävien ja Greenpeacen paikallistoimijoiden kanssa aktiivisesti Kaivoslaki Nyt-kansalaisaloitteen puolesta. Jaoimme tietoa aloitteesta ja keräsimme kannatusilmoituksia useaan otteeseen kauppakeskus Valkeassa sekä mm. Kuusisaaren kesäfestareilla sekä Oulun ulkopuolellakin Kaustisen kansanmusiikkifestivaalilla ja Provinssirockissa. Jaoimme samalla tietoa yhdistyksemme ja Suomen luonnonsuojeluliiton toiminnasta. Loppuvuodesta osallistuimme myös Lentovero-kansalaisaloitteen kannatusilmoitusten keräämiseen. Erityisesti kampanjoiminen Kaivoslaki Nyt-aloitteen puolesta tuntui herättävän myönteistä vastakaikua monissa. Kampanjointi yleisillä paikoilla myös synnytti paljon enimmäkseen rakentavaa keskustelua sellaistenkin ihmisten kanssa, jotka eivät välttämättä muuten päätyisi Suomen luonnonsuojeluliiton järjestämiin tilaisuuksiin.

Sanginjoen ulkometsän suojele ja Loppula

Sanginjoen ulkometsän suojeleasia edistyi taas, kun Oulun kaupunginvaltuuston 29.1.2018 tekemästä päätöksestä suojella 1127 ha alue tehnyt valitukset jätettiin tutkimatta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa 6.9.2019 tehdyllä päätöksellä. Näin kaupunki voi alkaa valmistella suojelehakemusta ELY-keskukseen.

Yhdistys jatkoi Sanginjoen Loppulan entisen metsänvartijan talon vuokrausta ja talolla oli aktiivista toimintaa vuoden mittaan. Vuoden ensimmäinen iso tapahtuma oli Talven taikaa -tapahtuma hiihtolomaviikolla la 9.3. Kävijöitä oli jopa 150. Talolla oli latukahvila hiihtolomaviikon 2.-10.3. ja koko kesä- ja syyskauden viikonloppuisin. Luontokahvila oli auki la-su ajalla 1.6.-29.9. kello 12-17. Erikseen Loppula vuokrattiin Kekrijuhlaa varten 2.11. Sen perään kävi n. 40 fatbike-pyöräilijää Loppulassa 3.11. Loppulan toiminta aktivoi yhdistyksen toimijoita. Mukana kahvilan pidossa ja tapahtumien toteutuksessa on ollut noin 20 henkilöä. Pääosin he ovat olleet vapaaehtoistyössä, mutta luonto-oppaille on myös pystytty maksamaan palkkaa ja kaksi kylän nuorta oli kahvilassa apuna. Toinen heistä oli Osuuspankin tuella 60 tuntia ja toinen yhdistyksen rahoituksella 30 tuntia. Kävijät tekivät vapaaehtoisia lahjoituksia kahvilan palveluista ja näillä pystyttiin kattamaan Loppulan vuokra ja kahvilan tarvikekulut. Loppulaan tuotiin väkeä bussilla kaupungista kolmeen eri

tapahtumaan. Osaan saatiin Oulun kaupungin ehkäisevän perhetyön avustusta ja ne toteutettiin yhteistyössä Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa.

Luontokahvilassa vieraili 4 kuukauden aikana XX kävijää. Kokemukset toiminnasta olivat positiiviset: tilausta on kovasti tällaiselle luonto-opastustoiminnalle ja matalan kynnyksen luontoharrastukselle. Opastettuja retkiä ja tapahtumia oli monenlaisia pitkin kesää: oli sieniretki, kasvi- ja linturetkiä, joogaa, qi-gongia, huipentuen Kekrijuhlaan. Suomen luonnon päivänä tehtiin sieniretki ja syyskuussa oli metsäretki perheille yhdessä MLL:n kanssa. Bussilla väkeä tuotiin myös talvitapahtumaan maaliskuussa ja Kekriin marraskuun alussa. Luontokahvila on ollut erityisesti lapsiperheiden suosiossa. Talon pihalta on lähtenyt myönteistä palautetta saanut noin kilometrin mittainen yhdistyksen pystyttämä lähimetsiä kiertävä omatoimiluontopolku, joka yhdistyy Lemmenpolkuun. Lisäksi Loppulasta on valmisteltu yhdyspolkuja muille alueen retkeilypoluille.

Tapahtumia järjestettiin yhteistyössä useiden tahojen kanssa, mm. Hollihaan Martat, Animalia, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Pyörä-Suvala ja Mielenvireys ry.

Yhdistyksen hallitus kokoontui hallituskauden aikana 4 kertaa, minkä lisäksi järjestettiin aktiivitoimijoiden palavereja eri aiheista. Toimijatapaamisia oli vuoden aikana 8. Näistä yhden teemana oli Loppulan toiminta, toisen viestintäasiat ja yksi oli toimijapikkujoulu. Yhdistyksen aktiiveja oli mukana myös luonnonsuojelupiirin kevätkokouksessa 30.3. Oulussa ja syyskokouksessa 23.11. Limingassa sekä pohjoisten piirien tapaamisessa Äkäslompolossa 28.-29.9. Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 27.3. ja syyskokous 29.10. molemmat Kestävän kehityksen keskuksella Välvainiolla. Kevätkokouksessa lahjoitettiin lyhdemyynnistä saaduilla tuloilla Hiilipörssin suota kolmelle ympäristöasioita esiin nostaneelle henkilölle: tuomiorovasti Satu Saariselle, Save pond hockey-aktiiville Teemu Kalliojärvelle ja jääkiekkoilija Lasse Kukkoselle. Kukkoselle lahjoitus luovutettiin eri tapaamisessa myöhemmin. Yhdistyksestä Kalle Hellström toimi Pohjois-Pohjanmaan edustajana luonnonsuojeluliiton liittovaltuustossa. Liittokokouksessa Punkaharjulla 31.8.-1.9. piiriä edustivat Esa Aalto, Esko Saari, Jari-Petteri Suutari ja Kalle Hellström, jotka ovat Oulun yhdistyksen jäseniä. Yhdistyksen varasto muutettiin 1.9. alkaen Koskitie 3:sta uuteen paikkaan, Kauppurienkatu 33:n kellaritiloihin.

Valistus ja koulutus

Yhdistys osallistui Luonto lainassa- kirjastoviikkoon helmikuussa Oulun pääkirjastolla. Kirjastoviikon teemana oli vuonna 2019 ilmasto. Kirjasto kokosi lainausosastolle teemaan liittyvää kirjallisuutta ja veimme paikalle vapaasti jaettavaksi Luonnonsuojelija-lehtiä sekä mm. Suomen luonnonsuojeluliiton esitteitä ja jäseneksiliittymiskortteja. Yhdistyksemme toimijat myös olivat tavattavissa pääkirjaston aulassa muutamana päivänä viikon aikana.

Suomen luonnonsuojeluliiton materiaaleja ja tietoa ajankohtaisista aiheista oli tarjolla myös pitäessämme luontokahvilaa Loppulassa sekä muissa yhdistyksemme järjestämässä tilaisuuksissa. Näitä jaettiin ja vuorovaikutusta ja keskustelua syntyi myös kohdatessamme ihmisiä yleisillä paikoilla ilmastokampanjoinnin ja kansalaisaloitteiden kannatusilmoitusten keräämisen yhteydessä.

Tapahtumat ja talkoot

Tammikuun 27. päivänä oltiin Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen kanssa yhdessä järjestämässä Pihabongaus-tapahtumaa Tuirassa. Kävijät kiersivät seitsemän ruokintapaikan kautta, joilla oli lintuoppaita. Sää oli tapahtumahistoriamme kylmin, pakkasta päivälläkin .20 astetta. Lopuksi Tuiranpuiston neuvolassa oli tarjolla kasvishernekeittoa ja pullakahvit. Kävijöitä oli lähemmäs 100, joista puolet lapsia.

BirdLife Suomen järjestämässä Tornien Taistossa 4.5. oltiin mukana 10. kerran. Yhdistyksen joukkue kisasi Akionlahden tornilla takatalven yllätettyä seudun. Viiden hengen joukkueemme näki kisan aikana 53 lintulajia ja sijoittui sijalle 213.

Jättipalsamin torjumiseksi järjestettiin kitkentätalkoot 1.8. Mustasuolla. Palsamia on torjuttu paikalla jo 5 kesänä. Aiemmin läpikäydylä alueella palsamia oli hyvin vähän. Talkoissa jatkettiin 2018 aloitettua aluetta entisen itäpuolelta, Märssytie 1:n ja kuntopolun välisessä metsikössä, jossa on myös niittyä, jolle palsami on levittäytynyt. Palsamia oli myös ojissa. Myös monia muita puutahakarkulaisia metsästä löytyi, jopa yksi kaukaasianjättiputki. Työtä jatketaan vielä vuonna 2020.

Yhdistys jatkoi Puomitien niityn hoitoa Hietasaarella. Niittotalkoot pidettiin 23.7.. ja mukana oli 14 talkoolaista. Oulun kaupunki maksoi hoidosta työkorvauksen. Yhdistyksen aktiiveja oli mukana myös luonnonsuojelupiirin järjestämässä luonnonhoitotöissä 26.7. Pyhäjoen Laitapauhassa, 27.7. Pyhäjoen Veteraanimajan niityllä, 3.8. Muhoksen Sarviselänkankaalla ja 6.8. Kiimingin Haaraojalla. Keskimäärin näissä talkoissa oli n. 10 henkilöä.

Rantojen siivoustalkoot pidettiin Hietasaaren länsirannalla 16.5. yhdessä Terva-Oulun Maa- ja kotitalousnaisten kanssa. He järjestivät maittavan talkootarjoilun. Oulussakin istuttiin kaupungintalon portailla koko alkuvuoden aina syksyyn asti joka perjantai tuenosoituksena Greta Thunbergin ilmastolakkoilulle Ruotsissa.

Retkikerho

Retkitoiminta jatkui aktiivisten retkikerholaisten vapaaehtoisvoimin: retkiä järjestettiin sitä mukaa kuin itse kullakin oli aikaa ja voimavaroja järjestelytyöhön. Perinteinen Hanhiretki oli 27.4. Oulunsalon ja Limingan rannoille ja ja Joutsenretki Hailuotoon 12.10. Joutsenretkellä oli mukana 32 henkilöä. Luonnonkukkien päivänä 16.6. järjestettiin kaksi retkeä: Hietasaarella (3 opasta) ja Sanginjoen Loppulassa (2 opasta). Myös Kekrijuhla Loppulassa 2.11. oli suosittu tapahtuma ja kävijöitä oli reilusti yli 100.

Kilometrikisassa oltiin mukana Retkikerhon pyöräkööri –joukkueella niin talvella kuin kesälläkin.

Retkitoiminnan lisäksi kerholaisille oli tarjolla harrastustoimintaa neuletöiden merkeissä. Vuoden lopussa Retkikerhossa oli noin 480 jäsentä, joista osa innostui tulemaan eri tavoin myös muuhun toimintaa mukaan.

Lopussa on liitteenä luettelo Retkikerhon ja yhdistyksen aktiviteeteistä vuonna 2019. Toiminnassa oli yhteensä noin 1300 osallistujaa ja tapahtumia/retkiä, joissa olimme järjestäjinä tai osallistuvana tahona oli kaiken kaikkiaan noin 80.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Yhdistys teki yhteistyötä muiden luontojärjestöjen kanssa, erityisesti Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen, Greenpeace Oulun, Maan Ystävien Oulun paikallisryhmä Maahisen, Animalian, Iin ympäristöyhdistyksen ja Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piirin kanssa.

Muita tahoja, joiden kanssa oli yhteistyötä vuoden mittaan ovat mm. Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri, Hollihaan Martat, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Mielenvireys ry, Oulun joogaseura, Pyörä-Suvala, Ruohonjuuri, Kestävän kehityksen keskus, Alakööki, WWF Suomi ja Oulun kaupungin eri yksiköt (mm. yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, tilakeskus, lapsi- ja nuorisotyö).

LIITE 1. Lista Retkikerhon ja yhdistyksen retkistä ja aktiviteeteistä vuonna 2019

Pvm	Retki/tapahtuma
6.1.	Maastokatselmus Linnanmaalla
10.1.	Linnanmaan kaavasuunnittelutilaisuuteen osallistuminen
14.1.	Sukkapiiri Annikan luona
21.1.	Kuunpimennysretki Nallikariin
27.1.	Pihabongaus Tuiranpuistossa
27.1.	Kaavalausunnon tekoa Minnan ja Eetun luona
3.2.	Latujen tekoa Sanginjoella
9.2.	Hiihtoretki Kivikkokankaalta Loppulaan
9.2.	Latujen tekoa Sanginjoella
14.2.	Luistelua ja pipolätkää
21.2.	Luistelua ja pipolätkää
22.2.	Sukkapiiri Marjon luona
28.2.	Korvaamaton-kampanjan avaus yht. Gp Oulu, Maahinen
2.3.	Hiihtoretki Kivikkokankaalta Loppulaan
9.3.	Talven taikaa -tapahtuma Loppulassa
10.3.	Pöllöretki Sanginjoelle
14.3.	Vieraslajitalkookokoukseen osallistuminen
15.3.	Kansainvälinen ilmastolakkopäivä yht. Gp Oulu, Maahinen
16.3.	Pipolätkäturnausta
17.3.	Sukkapiiri Katin luona
20.3.	Suistokaupunkivisiokokoukseen osallistuminen Ympäristötalolla
24.3.	Hiihtoretki Kempeleen Marjasuolle
27.3.	Kevätkokous
30.-31.3.	Hiihtoretki Olvassuolle ja Saunakankaalle
4.4.	Vieraslajipalaveriin osallistuminen ProAgriassa
6.4.	Ilmastomarssi, yhteistyössä Gp Oulu, Maahinen
7.4.	Hiihtoretki Palosuolle ja Kalimeenvaaraan

- 8.4. Kaijonlahden kunnostuksen tiedotustilaisuuteen osallistuminen
- 8.4. Toimijapalaveri
- 10.4. Luontosinfonia-elokuva Starissa
- 27.4. Hanhiretki
- 1.1.-28.2. Talvikilometrikisaan osallistuminen
- 1.5.-30.9. Kilometrikisaan osallistuminen
- 1.5. Vappupyöräily Koiteliin
- 4.5. Tornien taisto
- 5.5. Tulvaretkiveneiden tervaustalkoot
- 10.-12.5. Tulvaretki Iijoelle
- 14.5. Vieraslajipalaveriin osallistuminen
- 18.-19.5. Pyöräretki Hailuotoon
- 19.5. Retki Kasvitieteelliseen puutarhaan
- 27.5. Jäsenilta Seelarissa
- 6.6. Jättiputkiretki Rajakylään ja Taskilaan
- 16.6. Luonnonkukkien päivän retki Loppulassa
- 16.6. Luonnonkukkien päivän retket Hietasaaressa
- 19.6. Iin vieraslajitilaisuuteen osallistuminen
- 20.6. Jättipalsami-yölaulajataalkoot
- 21.6. Juhannuksen viettoa Loppulassa
- 5.7. Ijokisoutuun osallistumista
- 9.7. Retki Häkkilän niitylle Kiiminkiin
- 17.7. Perhosretki Toppilaan
- 19.7. Perhosretki Toppilaan
- 23.7. Puomitien niittotalkoot
- 6.8. Haaraajan niittotalkoisiin osallistuminen
- 7.8. Jättipalsamitalkoot Pöllönkankaalla
- 8.-13.8. Jättipalsamitalkoilua Syytimaalla
- 23.-24.8. IlmastoAreena osallistuminen, ympäristöjärjestöjen telalta
- 24.8. Pyöräretki Oulusta Iin IlmastoAreenaan
- 30.8. Qigong Sanginjoella
- 31.8. Sieniretki Sanginjoella
- 31.8.-1.9. Polkupyöräretki Hailuotoon
- 7.9. Koko perheen metsäretki Sanginjoella
- 22.9. Puolukkaretki polkupyörillä Haukiputaalle
- 27.9. Kansainvälinen ilmastolakkopäivä
- 28.-29.9. Osallistuminen SII:n pohjoisten piirien tapaamiseen
- 12.10. Joutsenretki
- 2.11. Kekrijuhlat Loppulassa
- 3.11. Maastopyöräporukka Loppulassa
- 5.11. Ympäristötietoisuuspalkinnon vastaanotto
- 7.11. Radio Pooki haastatteli vieraslajeista
- 29.11. Älä osta mitään -tapahtuma Tiernapatsaalla
- 30.11. Sukkapiiri Ainon luona
- 1.12. PPLY:n talviralli polkupyörillä
- 7.12. Toimijapikkujoulut Pukkilan saunalla Hietasaaressa
- 18.12. Retkikerhon pikkujouluaretki Letonniemeen
- 4.1.-27.12. Ilmastoistunnot kaupungintalolla perjantaisin

